

INFORMATIONSMÖTEN OCH STUDIERESOR

Jämtlands Läns Nämndemannaförening

Onsdagen den 1 oktober hade nämndemannaföreningen kallat till ett informationsmöte där man inbjudit Ulf Hjerpe från Brottsoffermyndigheten i Umeå som föreläsare. Ett fyrtiotal nämndemän och inbjudna från kvinnojouren, brottsofferjouren och vittnesstödet hade mött upp i Tingsrättens lunchrum.

Ulf Hjerpe presenterade sig och berättade att han var jurist och även projektledare för rättegångsskolan på webben. Brottsoffermyndigheten finns i Umeå och är en rikstäckande myndighet. Myndigheten arbetar för att främja alla brottsoffers rättigheter och uppmärksamma deras behov och intressen. Att utsättas för brott medför ofta en mängd känslomässiga reaktioner. Förutom dessa psykiska effekter kan brottet också medföra fysiska skador och ekonomiska förluster.

Ulf berättade att det kommer in drygt 10 000 ansökningar/år. Under 2007 betalades det ut

117 miljoner kronor av skattemedel. Av detta belopp återbetalas ca 25 miljoner årligen av de skadeståndsskyldiga. Förutsättning för brottsskadeersättning är att man fått en skada till följd av brott och att brottet skall vara polisanmält. Man måste också ansöka inom 2 år efter det rättsliga förfarandet avslutats.

Han informerade även om reglerna för ersättning för personskada och ersättningens storlek som grundar sig på gärningen i sig, offrets utsatthet, relation till gärningsmannen, brottsplatsen (eget hem eller..) och eget uppträdande. Han poängterade att ersättning alltid skall bedömas objektivt. Han berörde även brottsskadeersättning till barn som bevittnat våld och de bevisvärigheter som kan uppkomma..

Ulf Hjerpe avslutade med att uttrycka sin glädje över att nämndemannaföreningen inbjudit kvinnojour, vittnesstöd och brottsofferjour till det här mötet och avslutade med att tacka för sig.

Studieresa till Hasselakollektivet 5 maj 2009

Föreningen har varit på studieresa till Hasselakollektivet. Vi startade resan från Travparkeringen den 5 maj och vi var 23 nämndemän som hörsammat inbjudan.

Vi anlände till Hassela vid 11.30-tiden och togs emot av Kent Engström och Patrik som för övrigt var medlemmare på kollektivet. Dom gav oss en kort historik om Hasselakollektivet som ligger vidunderligt vackert i byn Hassela i Hälsingland.

Vi fick veta att det var K-A Westerberg, som tillsammans med sin familj, grundade det första kollektivet i byn Hassela. Han insåg att något måste göras när en hel generation av ungdomar höll på att fastna i drogträsket. Det var startskottet för det som skulle bli Hasselarörelsen.

Innan lunchen gjorde vi en rundvandring i kringbyggnaderna och vi kunde konstatera att man i kollektivet lade stor vikt vid friluftsliv. Man hade även en golfbana som ungdomarna hjälpte till och skötte. I sommar kommer man även att ha en del hästar på kollektivet. Personalen arbetar 2 veckor och är lediga 2 veckor och när dom arbetar gör dom det dygnet runt. Personalen bor alltså på anläggningen tillsammans med ungdomarna. Man är s k "medlevare".

Under högkonjunkturen kunde behandlingstiden pågå upp till 3 år. I dag köper kommunerna behandlingsplatser om 6 månader plus att man hela tiden måste göra uppföljningar. Man kartlägger ungdomarna och många har en diagnos men få är ordentligt utredda. Alla barn/ungdomar kan tas emot utom de som är psykiskt sjuka.

Man använder sig också av 12-stepsprogrammet och även Maslows trappa där den primära idén innebär att behoven på en lägre nivå måste vara tillfredsställda innan högre mål kan bli viktiga för individen.

Sedan februari 2008 driver kollektivet en egen kommunal Resursskola enligt ett avtal med Nordanstigs kommun. Man kan redan från första veckan erbjuda eleverna skola både för studier på grundskole- och gymnasienivå med egna lärare.

Vi fick även stifta bekantskap med tre av ungdomarna som på ett avslappnat sätt berättade om "sin resa" som utmynnade i behandlingen på Hasselakollektivet.

Vi avslutade dagen med ett besök på Bäckarängs gård som ingår i den första inskolningsfasen. Där får ungdomarna tid att lära känna personalen på Hassela samtidigt som det görs läkarundersökningar och upprättas behandlingsplaner och görs regelbundna drogtester. Ungdomarna ges också möjlighet att gå i skola från dag 1.

Avslutningsvis bjöds vi på kaffe och nybakad kaka och efter det embarkerade vi bussen för hemfärd till Östersund. Det blev en dag fylld av upplevelser och man blev varm i hjärtat när man hörde hur ungdomarna talade gott om Hassela och att dom gärna återvände dit som besökare efter genomgången lyckad behandling.

Nämndemannaföreningen i Jämtlands Län

Nämndemannaföreningen i Jämtlands Län hade inbjudit Elisabeth Sandler till en föreläsning i ämnet sexuellt utnyttjade barn. Elisabeth är leg. psykoterapeut och har mottagning i Stockholm och Östersund.

Hon utbildar även poliser och åklagare i ämnet sexuellt utnyttjade barn.

Hon uttryckte sin glädje över att få besöka en nämndemannaförening då just nämndemännen har en viktig roll när det gäller bedömningen av sexuellt utsatta och även när vi dömer förövarna av dessa brott

Hon började föreläsningen med att visa en film som grep oss djupt. Filmen handlade om en flicka som utnyttjas sexuellt av en nära anhörig. Vi fick se hur olika personer i hennes omgivning uppträdde och agerade gentemot flickan och även hur polis och åklagare agerade inför förövaren. Det som hände i filmen kan vara och är, en verklighet för många utnyttjade.

Elisabeth Sandler ansåg att utbildning i syfte att ge kunskap om sexuella övergrepp och dess konsekvenser skall vara obligatorisk för alla inom bl a barnomsorg och skola men även inom det sociala området och inom rättsväsendet. Hon ansåg att det var viktigt att sexuellt traumatiserade barn och ungdomar skall erbjudas psykoterapi men även att förövaren erbjuds detsamma. Hon vill att förövaren skall få ett långt fängelsestraff med psykoteraeutisk behandling som gör att han kan återrehabiliteras i samhället.

Hon poängterade hur viktigt det var att specialistkompetens skall finnas hos de som utreder barn som utsatts för sexuella övergrepp. Hon ansåg också att just nämndemännens roll är viktig och ifrågasatte varför vi inte hade tillgång till polisutredningar m m.

Efter filmen diskuterades det livligt och frågorna var många. Efter cirka 2 timmars filmförevisning med efterföljande diskussioner avslutades föreläsningen och Birgitta Sandler avtackades med present och blommor och vi avslutade föreläsningen med kaffe och smörgåstårter.

Resumé från Årsmötet 2009 03 10

Till nämndemannaföreningens årsmöte hade inbjudits Poliskommissarie Kjell Wedin och chefen för Tings- och Länsrätten Göran Ingebrandt..

Kjell Wedin fick inleda och han pratade om hur det står till med brottsligheten i Jämtlands Län. Han gick bland annat in på prognos och utfall när det gäller skadegörelse under 2008 och visade på statistik. När det gäller misshandel påpekade han att man ligger långt under statistiken. I Åre bl a är misshandelsanmälningarna säsongbetonade (vintertid) och detta gäller även Storsjöyan.

Kjell Wedin kom även in på narkotikatillgången i Östersund och konstaterade att bruket av metamfetaminet inte är så utbredd i Östersund. Däremot är hasch, amfetamin, och bensodiazopiner vanligt förekommande. Kokain förekommer i ytterst små mängder och då företrädesvis i Åre företrädesvis under vintersäsongen. Under förra året beslagtogs 100 kg amfetamin i Södra Sverige och det märktes genast på tillgången av amfetamin i Östersund.

Han berörde även bostadsinbrotten som ofta blir det som finansierar handeln med droger. Det man stjälar är guld eller pengar. Man släpar idag inte iväg med stora TV-apparater eller annat skrymmande gods.

Han berörde även stölden av 30 ton kopparkabel och nämnde även något om kriminella organisationer med kopplingar i Jämtland.

Vi kunde lyssnat hur länge som helst på Kjell men till slut blev han avtackad med en tulpanbukett.

Göran Ingebrand, chef för Tings- och Länsrätt i Östersund, informerade oss om att Länsrätten står inför en förändrad organisation. Förslag finns på att Länsrätten i Östersund kommer att läggas ned. Proppen läggs i veckan och beslut om detta kommer att tas i höst. Riksdagsledamoten, Marie Nordén, kommer upp till Östersund för att informera om utredningen.

Göran slog även ett slag för Förtroendeutredningen. Utredningen går ut på att öka förtroendet för domstolarna som för övrigt är dåliga på att synas i media.

Han visade även på statistik över avgjorda mål i tings- och länsrätt och vi fick veta att 75% av målen avgjordes inom 5 månader.

Även Göran avtackades, efter sitt anförande, med en bukett blommor.

Efter kaffe/te och smörgåstårta vidtogs de sedvanliga årsmötesförhandlingarna. Styrelsen fick ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar och omvaldes i sin helhet för nästkommande period.

Jämtlands Läns Nämndemannaförening

Onsdagen den 1 oktober hade nämndemannaföreningen kallat till ett informationsmöte där man inbjudit Ulf Hjerpe från Brottsoffermyndigheten i Umeå som föreläsare. Ett fyrtiotal nämndemän och inbjudna från kvinnojouren, brottsofferjouren och vittnesstödet hade mött upp i Tingsrättens lunchrum.

Ulf Hjerpe presenterade sig och berättade att han var jurist och även projektledare för rättegångsskolan på webben. Brottsoffermyndigheten finns i Umeå och är en rikstäckande myndighet. Myndigheten arbetar för att främja alla brottsoffers rättigheter och uppmärksamma deras behov och intressen. Att utsättas för brott medför ofta en mängd känslomässiga reaktioner. Förutom dessa psykiska effekter kan brottet också medföra fysiska skador och ekonomiska förluster.

Ulf berättade att det kommer in drygt 10 000 ansökningar/år. Under 2007 betalades det ut

117 miljoner kronor av skattemedel. Av detta belopp återbetalas ca 25 miljoner årligen av de skadeståndsskyldiga. Förutsättning för brottsskadeersättning är att man fått en skada till följd av brott och att brottet skall vara polisanmält. Man måste också ansöka inom 2 år efter det rättsliga förfarandet avslutats.

Han informerade även om reglerna för ersättning för personskada och ersättningens storlek som grundar sig på gärningen i sig, offrets utsatthet, relation till gärningsmannen, brottsplatsen (eget hem eller..) och eget uppträdande. Han poängterade att ersättning alltid skall bedömas objektivt. Han berörde även brottsskadeersättning till barn som bevittnat våld och de bevissvårigheter som kan uppkomma..

Ulf Hjerpe avslutade med att uttrycka sin glädje över att nämndemannaföreningen inbjudit kvinnojour, vittnesstöd och brottsofferjour till det här mötet och avslutade med att tacka för sig. Därefter serverades kaffe och det inmundigades en mycket välsmakande smörgåstårta.

REGIONTRÄFFEN 4 MAJ 2013 I UMEÅ

Styrelsen presenterade sig och de olika områden de var ansvariga för.

Angående Nämndemannautredningen blir sista träffen blir den 15 maj och den 28 juni skall den presenteras för att slutligen gå ut på remiss.

Den moderna rättegången skall utvärderas och remissvar skall vara inne den 15 juli (mitt i sommaren)

NÄMNDEMANNAUTREDNINGEN

Lassinanti sitter med i gruppen som den enda som inte har någon juristutbildning. Om antalet skall skäras ned skulle det bli så att man friställer äldre nämndemän utan att för den skull införa åldersgränser. Något vi alla reagerade på var att man i utredningen säger att "Domstolen får ha nämndemän. Det är alltså fritt fram för en lagman att kalla in nämndemän. Framkom också att det i Kammarrätten och Hovrätten kan inte nämndemännen tillföra något.

I Tingsrätten skall 1/3 av nämndemännen bort. Man tror att om man minskar antalet nämndemän blir uppdraget också attraktivare och man får även in yngre på det sättet.

Kvotsystemet: Den fria kvoten. Hälften av nämndemännen skall kvoterats in. Man skall typ lämna in en CV och tjän på kommunen skall utse/sköta detta. *Då tror man att statusen skall höjas.* Besluten tjänstemännen tar kommer inte att kunna överklagas.

Kuriosa: Har nämndemännen förstått en dom då kommer även samhället att förstå domen!

SYFTET MED NÄMNDEMANNAUTREDNINGEN

DET ÖVERGRIPANDE SYFTET MED UTREDNINGEN ÄR ATT GENOMFÖRA EN ÖVERSYN AV NÄMNDEMANNASYSTEMET OCH ÖVERVÄGA ÅTGÄRDER FÖR ATT SKAPA ETT MODERNARE NÄMNDEMANNASYSTEM SOM ÄVEN I FRAMTIDEN KAN BIDRA TILL ATT UPPRÄTTHÅLLA ALLMÄNHETENS FÖRTROENDE FÖR DOMSTOLEN.

Man vill även ha in nämndemän utan partimedlemskap samt tydliggöra att nämndemannauppgiftet inte är ett politiskt uppdrag. Man anser att info och grundutbildning måste införas. Även införa fria kvoter vid urval av nämndemän. Dessutom införa åldersgränser. Glädjande nog har nämndemannautredningen föreslagit att arvodet skall vara 1000 kr/dag

I underrätt (tingsrätt) skall det vara 2 nämndemän

Framkom att det även är 17 länder som står bakom att det skall finnas ett lekmannasystem.

*****

REGIONAL VERKSAMHET

Denna verksamhet är viktig och måste fungera. Regionombudet måste vara aktiva inom sina regioner. Vi måste också upplysa våra medlemmar vilken som är utsedd till regionombud inom det egna området. Vi skall även kalla regionombudet till årsmöten och även övriga möten.

FÖRSÄKRINGSSKYDD FÖR NÄMNDEMÄN

En nämndeman omfattas av Domstolsverkets hos Kammarkollegiet tecknade tjänstereseförsäkring vid statliga tjänsteresor samt en hos AFA-försäkring tecknad trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA försäkringsskyddet gäller så snart nämndemannen lämnat sitt tjänsteställe (bostaden) för att fullgöra tjänstgöringen på annat ställe. Det finns också en kompletterande försäkring för medlemmar i nämndemannaföreningar anslutna till NRF. Försäkringen gäller vid studiebesök och resor i samband med dessa och liknande samt maskinförsäkring etc. i den lokala föreningens lokaler.

STUDIERESA.

Årets resa går till London och det finns några platser kvar. Till förbundets resor kan endast medlemmar anmäla sig. (medlemskapet knutet till en förening)

UTBILDNINGSVERKSAMHET

Här kan anslagen breddas en aning och man kan söka anslag från Migrationsdomstolen?, Allmänna arvsfonden och brottsoffermyndigheterna.

KANSLIET

Numera finns kansliet i Enköping och där kan man nå Britt Winberg.

IDÉBANKEN

Återfinns på förbundets hemsida,. Där kan man få tips och ideér på studieresor och föredragshållare.

ORDFÖRANDEKONFERENS

Förbundet har tagit bort ordförandekonferenserna mellan kongresserna av kostnadsskäl. Men om föreningarna själva står för kostnaderna är styrelsen öppen för förslag. Åtminstone de föreningar som har bra ekonomi. Övriga föreningar kan få ekonomisk hjälp. Här är en stor tvekan och detta måste diskuteras ytterligare. Är föreningarna beredda att ta denna kostnad?

ÖVRIGT

Inför nästa år skall stadgarna ses över och när det gäller medlemskap behöver man inte vara medlem i någon förening. Inte heller föreningar behöver idag vara medlemmar i förbundet.

REDOGÖRELSE AV AKTIVITETER SOM GENOMFÖRTS UNDER MANDATPERIODEN 2007 - 2010

Årsmötet i februari 2007

Kriminalvårdschef **Britta Långström** informerade om frivårdens arbete och ansökan om fotboja.

(20 nämndemän) Kallelse, smörgåstårter, avtackning

22 maj 2007 Besök på polismyndigheten

Kjell Wedin och Janne Edin Polisinspektörer

Kjell informerade om brottsligheten i Jämtlands Län. Han berättade hur man inom polisen lär ut hur man ska vara observant på missbrukarna.

De vanligaste brotten i länet är

Inbrott (som glädjande nog minskar)

Skadegörelse

Våld utomhus

Narkotikabrott (där ha berättade att de största tillslag som skett har skett via informatörer)

Drogattfylleri (där är polisen i dag mycket duktiga på att se vem som är drogpåverkade)

Han tog även upp problemet med **importsprit** och eventuell **värmestuga, ungdomar på glid** och det **sociala arvets** betydelse.

31 maj 2007 Besök på polismyndigheten

- **Bo Andersson** Tekniska roteln.

Bosse informerad oss hur spaning går till och vad som görs vid ingripanden. Han visade hur DNA-prov tas och hur analyser av provtagningar görs. Hela kvällen gick åt och det var en mycket intressant genomgång vi fick.

Nämndemannating i Örnsköldsvik 28 september 2007

Arne Eskilsson, Bert Nyman och Lillemor Rydow representerade vår förening i Ö-vik.

NRF:s ordförande Lars Lassinanti var föredragande.

Det var en intressant dag där vi pratade om den framtida organisationen som skall tillförsäkras effektivitetsvinster. Det skall även bli en koncentration av rättsväsendet.

Videokonferensutrustning bör främjas i norrland i samband med förhandlingar i domstol.

Det skall bildas samverkansråd i varje län med företrädare för polis, domstol, åklagare, kriminalvården, Tullverket, skatteverket samt företrädare för advokaterna.

Men var finns NÄMNDEMÄNNEN i samverkansrådet??

Man har även diskuterat en mer öppen domarutbildning: Kvalificerade jurister som ej är domarutbildade t ex. advokater och affärsjurister skall kunna anställas som domare. Domarutbildning skall kunna ske i samtliga överrättsområden.

Det är stora fördelar med att rekryteringsunderlaget breddas.

Lassinanti tog informerade även vilka i styrelsen som ansvarade för olika områden. Vårt läns "kontaktombud" hade av sagt sig sitt uppdrag så Lassinanti själv höll i kontakterna med oss.

Vi fick också veta att i landet finns det 8 300 nämndemän men att endast 4 500 är medlemmar i NRF.

Han informerade oss om att det kommer att satsas ytterligare 1,5 miljarder på utbildning och rekrytering av poliser. Man kommer även att se över polisens tjänstgöringsscheman (brott sker mest nattetid)

Man kommer att satsa på utbildning, fortutb. Och Chefsutbildningar.

55 miljarder kommer åklagarmyndigheten till del. Det måste finnas personal som sköter det administrativa.

Satsning kommer att göras på åklagarmyndigheten.

Renodla domarnas roll.

Satsning på brottsoffren. I dag betalas det ut 110 000 kr för brott som begås i nära relation.

Konstaterades också att vittnesstöden gör stor nytta.

Straffskalorna bör ses över. I dag börjar vi alltid längst ned på skalan i stället för mitt i när det ex vis gäller grov misshandel. Brottsbalkens 29 kapitel måste förändras.

Pengar måste också satsas på de vårdande institutionerna.

Nämndemännens arvoden diskuterades också. Minskningen till 250 kr för halvdagsarvode måste bort.

Riksdagsman Bertil Kjellström

Informerade om Norrlandsutredningen (Bert har utredningen) som förespråkar 1 domstol i varje län. Han tror själv att Tingsställena på sikt kommer att försvinna. Men det **kan** även bli 2 domstolar i Västernorrland. Han tror ändå inte att det under de närmaste åren kommer att bli någon ändring

Studiematerial för självstudier eller cirkelverksamhet

Materialet har lämnats/skickats till samtliga nämndemän

Under hösten startades en studiecirkel i Nämndemannauppdraget. Vi höll till i ABF Z lokaler och det var 11 nämndemän som anmälde sig. Cirkels slutfördes i februari 2008.

Föreläsning med Ecpat 23 oktober 2007

Carin Clevesjö jurist och Jenny Nordin, styrelseledamot i Ecpat, informerade om Ecpats arbete och berättade om hur Ecpat kom till och vad de gör. Ecpat Sverige syftar till att försvåra för svenskar som bidrar till den globala barnsexhandeln. Detta görs främst genom opinionsbildning och påverkansarbete gentemot riksdag, regering och andra makthavare. Barnsexturism är ett problem som den svenska regeringen inte tagit på allvar. Hittills har fokus enbart varit trafficking d v s människohandel i sexuella syften där offer förs till Sverige.

Samira Fackreddine (från Östersund) informerade oss om den utbildningen i Ecpat's regi hon deltagit i.

FÖRELÄSNING MED Carl-Göran Svedin 19/1 – 08 (inställd)

*Vi hade lyckats få professor Svedin intresserad att göra ett besök i vår förening men då vi inte är så många togs beslut i styrelsen om att även gå ut till kommunanställda och kringorganisationer och i sista hand allmänheten för att fylla lokalen. Till vår hjälp tog vi ABF som skulle sköta annonsering och inbjudan. Döm om vår förvåning när det vid anmälningstidens utgång visade sig att endast 21 nämndemän och 0 biljetter sålts. Vi hade bokat Gamla Teatern och vi insåg att vi inte kunde "lura" hit Svedin till en jättestor lokal där förmodligen 21 nämndemän "försvunnit" i hörnen. Vi avbokade aktiviteten med sorg i hjärtat. Vi i styrelsen tycker att det var tråkigt för Svedin är omtalat bra som föredragshållare och hans ämne **BARN SOM FAR ILLA** är alltid lika aktuellt. Svedin sitter för övrigt i Ecpats styrelse.*

ÅRSMÖTE 16 februari 2008

Nämndemannaföreningen i Jämtlands Län hade inbjudit Elisabeth Sandler till en föreläsning i ämnet sexuellt utnyttjade barn. Elisabeth är leg. psykoterapeut och har mottagning i Stockholm och Östersund.

Hon utbildar även poliser och åklagare i ämnet sexuellt utnyttjade barn.

Hon uttryckte sin glädje över att få besöka en nämndemannaförening då just nämndemännen har en viktig roll när det gäller bedömningen av sexuellt utsatta och även när vi dömer förövarna av dessa brott

Hon började föreläsningen med att visa en film som grep oss djupt. Filmen handlade om en flicka som utnyttjas sexuellt av en nära anhörig. Vi fick se hur olika personer i hennes omgivning uppträdde och agerade gentemot flickan och även hur polis och åklagare agerade inför förövaren. Det som hände i filmen kan vara och är, en verklighet för många utnyttjade.

Elisabeth Sandler ansåg att utbildning i syfte att ge kunskap om sexuella övergrepp och dess konsekvenser skall vara obligatorisk för alla inom bl a barnomsorg och skola men även inom det sociala området och inom rättsväsendet. Hon ansåg att det var viktigt att sexuellt traumatiserade barn och ungdomar skall erbjudas psykoterapi men även att förövaren erbjuds detsamma. Hon vill att förövaren skall få ett långt fängelsestraff med psykoterapeutisk behandling som gör att han kan återrehabiliteras i samhället.

Hon poängterade hur viktigt det var att specialistkompetens skall finnas hos de som utreder

Barn som utsatts för sexuella övergrepp. Hon ansåg också att just nämndemännens roll är viktig och ifrågasatte varför vi inte hade tillgång till polisutredningar m m.

Efter filmen diskuterades det livligt och frågorna var många. Efter cirka 2 timmars filmföreläsning med efterföljande diskussioner avslutades föreläsningen och Birgitta Sandler avtackades med present och blommor och vi avslutade föreläsningen med kaffe och smörgåstårter.

INFORMATION SMÖTE 16 april 2008 Sven-Martin Eriksson Folksam

Klockan 18.30 samlades 22 medlemmar till en träff nere i Tingsrättens lunchrum. Vi kunde hälsa Sven-Martin Eriksson välkommen till oss. Av honom fick vi veta lite om de försäkringar vi omfattas av. Det är inte många nämndemän som tex. vet att man är försäkrad till och från tjänstgöring i Tingsrätt och Länsrätt + alla andra rätter. Det var en nyttig information.

Samma kväll hade vi även inbjudit **Göran Ingebrand** som berättade lite om läget inom Domstolen när det bl. a gäller balanserna. Det blev även en frågestund och alla verkade nöjda med kvällen när den var slut. Speciellt roligt var det när Göran Ingebrand sa att han tyckte att det var trevligt med ett så bra samarbete med nämndemannaföreningen.

Studieresa till Rättspsyk 15 maj 2008

Studiebesök på Rättspsyk i Sundsvall. Buss avgick kl 07.00 från Travparkeringen i Östersund för avfärd till Sundsvall. Bussen rattades vant och säkert av Kenneth från Molunds Buss.

Vi gjorde ett "fikastopp" när vi hade ca 5 mil kvar.

Klockan 10.00 "landade" vi utanför Rättspsykiatriska kliniken och togs emot av Bengt Eriksson som även höll i informationen.

Han började med att tala om att det var ca 200 anställda på rättspsyk och av dessa var 70 % män. Han informerade oss också om att antalet psykopater procentuellt är lika stort i alla länder. Han ansåg också att de som var intagna för psykisk vård skall man kunna göra något åt. Man ska kunna påverka dom. Övriga platser inte på kliniken. I Sverige är det ca 1 400 personer som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

Vidare fick vi veta att allt "skurkeri" som uppdragas är det till 90 % män som är förövare.

En ny lag kommer den 1/9 som bl a innebär att man inte tar in till sluten vård (återintag) och då är det tveksamt om man kan hålla säkerheten mot tredje man. Om detta skall man ha en ordentlig genomgång med socialstyrelsen.

På kliniken finns möjlighet till skolgång för de som har dålig skolunderbyggnad. När det gäller återanpassning beror det på vilken gräns man sätter. På utepatienter har man aldrig fotboja då det skulle vara en ytterligare straffpåföljd. I dagsläget är det få patienter som har psykotiska drag.

Man har haft en testgrupp där halva gruppen bearbetades i socialt beteende och den andra gruppen lämnades utan egentlig åtgärd. Resultatet överraskade då det visade sig att den bearbetade gruppen efter utskrivning gjorde fler och grövre brott.

Patienterna indelas i avdelningar där det finns 12 platser. Man träffas avdelningsvis och aldrig i större grupper.

Behandlingen sker enligt vissa system utefter patientens personlighet. Sköter man sig går det fortare med utslussningen.

Personalgruppen är homogen. Telefoner får användas av patienterna. Datorer likaså.

Personalen är utbildade skötare/undersköterskor med psykiatrisk utbildning samt sjuksköterskor.

Patientkostnad per dygn ligger på 4 300 kr.

Ljustadalens kvinnofängelse 2008 05 15

Efter en god lunch på Brandstationen begav vi oss till Ljustadalens kvinnoanstalt där vi möttes upp av **Robert Edin**

Anstalten är i dag endast avsedd för kvinnor från att ha varit ett blandfängelse med både män och kvinnor. Man kan ta emot upp emot 25 kvinnor som mest.

Det finns 15 fast anställda samt en sköterska på 50 % som dock anses vara för lite. De som sitter inne här har begått sexuella brott, barnadråp m m. På den här anstalten går det att blanda "brotten".

Skötseln av anstalten görs av de intagna både inom och utomhus. Köksavdelningen är schemalagd för de intagna.

Även här finns möjlighet att gå i skola. Olika lärare kommer "utifrån" och de intagna får söka studiebidrag. Grundskoleämnena är dock kostnadsfria. Man har även frigång.

Man förpackar plåster för Cederroths och för det har man 10,80 i timmen. Av detta avsätts 10% till ett speciellt frigivningskonto. Om det behövs får man även hjälp från psykiatrin.

Det saknas staket runt anläggningen. Det anser Robert vara en brist. På senare tid har det dock endast varit en rymning och hon är återbördad till anstalten. De intagna trivs på anstalten och riskerar inte att förlora sin plats genom att rymma från den.

Man har inga egentliga problem med droger då man gör kontinuerliga urinprover på de intagna. Skulle det ändå inträffa är det sjukhuset som avgiftar.

De intagna får ta emot besök dock inga övernattningar, Det finns en övernattningslägenhet där barn kan få bo. Man har liten personalomsättning. 90 % av de intagna kommer aldrig tillbaka till anstalten.

Efter halva strafftiden kan man få utökad frigång med fotboja och de flesta sköter detta alldeles utmärkt.

På anstalten har man ett humanistiskt synsätt. Man kallar alla vid förnamn/Du. Personalen är inte beväpnad. Under åren har det förekommit två hot mot personalen och en gång har handfängsel behövt användas.

Snittåldern på de intagna är 38 år och snittid i fängelset cirka 12-13 månader.

Man anser att man lyckats med återinpassningen i samhället då det inte är många som återgår i brottslighet.

En mycket bra genomgång som kanske blev för kort men vi var tvungna att bryta för återresa till Östersund.

Föreläsning Ulf Hjerpe Brottsoffermyndigheten 1 oktober 2008

Onsdagen den 1 oktober hade nämndemannaföreningen kallat till ett informationsmöte där man inbjudit Ulf Hjerpe från Brottsoffermyndigheten i Umeå som föreläsare. Ett fyrtiotal nämndemän och inbjudna från kvinnojouren, brottsofferjouren och vittnesstödet hade mött upp i Tingsrättens lunchrum.

Ulf Hjerpe presenterade sig och berättade att han var jurist och även projektledare för rättegångsskolan på webben. Brottsoffermyndigheten finns i Umeå och är en rikstäckande myndighet. Myndigheten arbetar för att främja alla brottsoffers rättigheter och uppmärksamma deras behov och intressen. Att utsättas för brott medför ofta en mängd känslomässiga reaktioner. Förutom dessa psykiska effekter kan brottet också medföra fysiska skador och ekonomiska förluster.

Ulf berättade att det kommer in drygt 10 000 ansökningar/år. Under 2007 betalades det ut

117 miljoner kronor av skattemedel. Av detta belopp återbetalas ca 25 miljoner årligen av de skadeståndsskyldiga. Förutsättning för brottskadeersättning är att man fått en skada till följd av brott och att brottet skall vara polisanmält. Man måste också ansöka inom 2 år efter det rättsliga förfarandet avslutats.

Han informerade även om reglerna för ersättning för personskada och ersättningens storlek som grundar sig på gärningen i sig, offrets utsatthet, relation till gärningsmannen, brottsplatsen (eget hem eller..) och eget uppträdande. Han poängterade att ersättning alltid skall bedömas objektivt. Han

berörde även brottsskadeersättning till barn som bevittnat våld och de bevisvårigheter som kan uppkomma..

Ulf Hjerpe avslutade med att uttrycka sin glädje över att nämndemannaföreningen inbjudit kvinnojour, vittnesstöd och brottsofferjour till det här mötet och avslutade med att tacka för sig. Därefter serverades kaffe och det inmundigades en mycket välsmakande smörgåstårta.

föreläsning av Kjell Wedin Årsmötet 2009 03 10 +

Till nämndemannaföreningens årsmöte hade inbjudits Poliskommissarie Kjell Wedin och chefen för Tings- och Länsrätten.

Kjell Wedin fick inleda och han pratade om hur det står till med brottsligheten i Jämtlands Län. Han gick bland annat in på prognos och utfall när det gäller skadegörelse under 2008 och visade på statistik. När det gäller misshandel påpekade han att man ligger långt under statistiken. I Åre bl a är misshandelsanmälningarna säsongbetonade (vintertid) och detta gäller även Storsjöyan.

Kjell Wedin kom även in på narkotikatillgången i Östersund och konstaterade att bruket av metamfetaminet inte är så utbredd i Östersund. Däremot är hasch, amfetamin, och bensodiazopiner vanligt förekommande. Kokain förekommer i ytterst små mängder och då företrädesvis i Åre företrädesvis under vintersäsongen. Under förra året beslagtogs 100 kg amfetamin i Södra Sverige och det märktes genast på tillgången av amfetamin i Östersund.

Han berörde även bostadsinbrotten som ofta blir det som finansierar handeln med droger. Det man stjälar är guld eller pengar. Man släpar idag inte iväg med stora TV-apparater eller annat skrymmande gods.

Han berörde även stölden av 30 ton kopparkabel och nämnde även något om kriminella organisationer med kopplingar i Jämtland.

Vi kunde lyssnat hur länge som helst på Kjell men till slut blev han avtackad med en tulpanbukett.

Göran Ingebrand, chef för Tings- och Länsrätt i Östersund, informerade oss om att Länsrätten står inför en förändrad organisation. Förslag finns på att Länsrätten i Östersund kommer att läggas ned. Proppen läggs i veckan och beslut om detta kommer att tas i höst. Riksdagsledamoten, Marie Nordén, kommer upp till Östersund för att informera om utredningen.

Göran slog även ett slag för Förtroendeutredningen. Utredningen går ut på att öka förtroendet för domstolarna som för övrigt är dåliga på att synas i media.

Han visade även på statistik över avgjorda mål i tings- och länsrätt och vi fick veta att 75 % av målen avgjordes inom 5 månader.

Även Göran avtackades, efter sitt anförande, med en bukett blommor.

Efter kaffe/te och smörgåstårta vidtogs de sedvanliga årsmötesförhandlingarna. Styrelsen fick ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar och omvaldes i sin helhet för nästkommande period.

Studiebesök på Hasselakollektivet 20090505

Föreningen har genomfört en studieresa till Hasselakollektivet. Vi startade resan från Travparkeringen den 6 maj och vi var ca 23 nämndemän som hörsammat inbjudan.

Vi anlände till Hassela vid 11.30-tiden och togs emot av Kent Engström och Patrik som för övrigt var medlemmare på kollektivet. Dom gav oss en kort historik om Hasselakollektivet som ligger vidunderligt vackert i byn Hassela i Hälsingland.

Vi fick veta att det var K-A Westerberg, som tillsammans med sin familj, grundade det första kollektivet i byn Hassela. Han insåg att något måste göras när en hel generation av ungdomar höll på att fastna i drogträsket. Det var startskottet för det som skulle bli Hasselarörelsen.

Innan lunchen fick vi en rundvandring i kringbyggnaderna och vi kunde konstatera att man i kollektivet lade stor vikt vid friluftsliv. Man hade även en golfbana som ungdomarna hjälpte till och skötte. I sommar kommer man även att ha en del hästar på kollektivet. Personalen arbetar 2 veckor och är lediga 2 veckor och när de arbetar gör dom det dygnet runt. Personalen bor alltså på anläggningen tillsammans med ungdomarna. Man är s k "medlemmare".

Under högkonjunkturen var behandlingstiden upp till 3 år. I dag är den 6 månader plus att man hela tiden måste göra uppföljningar. Man kartlägger ungdomarna och många har en diagnos men få är ordentligt utredda. Alla barn/ungdomar kan tas emot utom de som är psykiskt sjuka.

Man använder sig också av 12-stepsprogrammet och även Maslows trappa där den primära idén innebär att behoven på en lägre nivå måste vara tillfredsställda innan högre mål kan bli viktiga för individen.

De fem behoven/faserna indelas i kroppsliga behov, trygghetsbehov, behov av gemenskap och tillgivenhet, behov av uppskattning samt behov av självförverkligande

Huvudpoängen i modellen är att när bestämda behov tillfredsställts dyker nya upp. Det handlar inte om att växla upp från den ena nivån till den andra men teorin understryker att det sker en gradvis övergång mellan nivåerna och att enskilda människor kan fastna på bestämda nivåer.

Sedan februari 2008 drivet kollektivet en egen kommunal Resursskola enligt ett avtal med Nordanstigs kommun. Man kan redan från första veckan erbjuda eleverna skola både för studier på grundskole- och gymnasienivå med egna lärare.

Vi fick även stifta bekantskap med två av ungdomarna som på ett avslappnat sätt berättade om "sin resa" som utmynnade i behandlingen på Hasselakollektivet.

Vi avslutade dagen med ett besök på Bäckarängs gård som är den första fasen. Där får ungdomarna tid att lära känna personalen på Hassela samtidigt som det görs läkarundersökningar och upprättas behandlingsplaner och görs regelbundna drogtestar. Ungdomarna ges också möjlighet att gå i skola från dag 1.

Avslutningsvis bjöds vi på kaffe och nybakad kaka och efter det embarkerade vi bussen för hemfärd till Östersund. En dag fylld av upplevelser som även gav oss en hel del att fundera på.

STUDIEBESÖK PÅ POLISEN 23/9 och 30/9 2009

Under två kvällar, 23 och 30 september – 09 genomförde vi studiebesök på nya "blåljusmyndigheten". Polisen kunde endast ta emot 10 personer i varje grupp då man ansåg att större grupper inte skulle fungera med det upplägg som hade på presentationen av myndigheten. Det var först till kvart som gällde och båda grupperna blev ganska snart fyllda men på grund av sjukdom (förkylningar) blev det tyvärr endast 5 stycken vid det sista studiebesöket.

Det var ganska synd då det var en mycket intressant presentation av blåljusmyndigheten som för övrigt är ensamma i Sverige om att ha samlat samtliga myndigheter inom samma tak. Polis, brandkår, åklagare, Hälsocentral mm

Studiebesök på behandlingshemmet Vemyra 5 november 2009

Torsdagen den 5 november äntades en buss på Travparkeringen av 21 nämndemän för vidare resa till Vemyra som är en jourinstitution för flickor som är intagna och omhändertagna enligt LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) eller enligt Socialtjänstlagen. Här vårdas också flickor som dömts till sluten ungdomsvård enligt LSU.

Vid framkomsten möttes vi av Birgit Gradin och Lage Eriksson som hälsade oss välkomna. Vi fick sedan en utomordentlig redogörelse för hur det fungerar på Vemyra där målgruppen är främst flickor mellan 13 och 21 år med svåra psykosociala problem i kombination med psykiska störningar..

När ett barn eller en ungdom placeras inom SiS (statens institutionsstyrelse) har den kommunala socialtjänsten tidigare oftast prövat en mängd olika insatser. Det handlar om bland annat placeringar i familjehem och på kommunala eller privata institutioner. Behandlingshemmet har som mål att minska flickornas självhat och stärka deras självbild. Omhändertagandet och omvårdnaden kännetecknas av en fast och tydlig trygghet i kombination med ödmjukhet och värme. Tyngdpunkten i behandlingsarbetet är en professionell relation mellan de vuxna och ungdomarna. Flickorna lämnas aldrig ensamma utan har alltid sällskap med sin vårdare. En del av flickorna klarar inte ens av att vara med andra ungdomar. Man vet inte hur man skall förhålla sig i samhällsliga funktioner. På behandlingshemmet används aldrig isoleringsrum. I behandlingen används tre program: skol-, trä- och textilprogram. Undervisningen i de tre programmen utgår från den enskilda flickans särskilda behov och utgångspunkten är att alla ska lyckas med det de gör. Ju mer stöd flickorna behöver desto närmare står läraren - men utan att göra jobbet åt flickan. Förutom behandlingsassistenter finns sjuksköterska, psykolog, lärare, yrkeslärare samt regelbunden tillgång till konsulterande psykiater. Personalen får handledning och man hjälper varandra i personliga krissituationer som uppkommit genom arbetet. Vi fick också veta att upptagningsområdet är hela Sverige och att ungdomshemmet betecknas som en jourinstitution. Efter ca 2 timmars information och kaffe med dopp var vi redo för hemfärd igen och vi landade på travparkeringen ca 17.00 och tyckte att vi tagit del av en utmärkt information om Vemyra.

Studieresa till Fängelseanstalten Saltvik 15/4 2010

Den 15 april avgick bussen, lastade med nämndemän, till Härnösand för ett studiebesök på fängelseanstalten Saltvik.

Innan vi anlände till vårt mål intog vi lunch på Vårsta diakonigård alldeles vid infarten till Härnösand.

När vi kom fram till Saltvik blev vi mötta av personal som lotsade oss genom stora grindar. Vi blev fråntagna våra leg som vi dock skulle återfå när vi skulle lämna anstalten. Väl inne bakom anstaltens grindar rådde samma försiktighet och det var totalt förbud mot fotografering inom området.

Saltvik, som kommer att tas i bruk successivt under 2010 och den utbyggda anstalten kommer då, tillsammans med häktesplatserna, att få totalt 191 platser.

Av dessa kommer 24 av anstaltsplatserna att inrymmas i säkerhetsfängelset den s k superbunkern som är ett fängelse i fängelset Man kan lugnt säga att en sluten värld har blivit slutnare. Tillsammans med Kumla och Hall kommer bunkern att hålla Sveriges farligaste brottslingar.

Varje intern på säkerhetsenheten kostar runt 5.000 kronor per dygn att jämföras med "normala" fångar där kostnaderna beräknas uppgå till ca 2.500 kr. Den höga kostnaden på den nya säkerhetsenheten beror främst på personalstyrkan då varje intern kommer att övervakas av två personer från Kriminalvården. Kostnaden för hela anläggningen är fram till i dag 1,6 miljarder.

230-250 anställda kommer att jobba på anstalten, vilket betyder en nyrekrytering av 150 personer.

De "vanliga" anstaltsplatserna kommer att byggas i säkerhetsklass C (normal säkerhetsklass). Som kuriosita kan nämnas att man ex.vis använt 18 mil elledningar.

För den som sitter i fängelse är deltagande i någon form av sysselsättning en skyldighet. På Saltvik kan man få arbeta i mekanisk verkstad och med att packa plåster. Man kan tjäna upp till ca 350 kr/vecka.

Vi var uppdelade i 3 grupper och vandrade runt i korridorerna på jobbiga stenhårda golv. Man kan nog säga att det var med viss lättnad man kunde gå därifrån som en fri människa. Varenda dörr man gick igenom öppnades med kort. På varje avdelning, bakom säkerhetsrutor, skall det sitta vaktpersonal med fullkomlig koll på vad som skedde utanför cellerna. Man fick en underlig känsla i kroppen och man kände sig lättad när man slutligen gick genom den höga, tunga grinden mot bussen för färd hemåt.

16 oktober 2010 Seminarium med RTP

Detta seminarium skall syfta på att ge deltagarna en djupare kunskap om RTP:s skadegrupper och de problem som dessa innebär för den enskilde i domstolsprocessen både i förvaltnings- och civil domstol

Seminarieret började med lunch kl 11.30. Sen gick programmet och syftet med seminariet igenom och det gjordes en presentation av seminarieledarna och deltagarna

Vi fick information om skador efter trafikolycka/olycksfall eller misshandel. Skador såsom Whiplash, traumatisk hjärnskada och ryggmärgsskada.

Vi informerades också om advokat-, jurist-ombudsrollen samt rättsskydd och rättshjälp. Efter det blev det gruppdiskussioner utifrån de frågor som rörde dagens ämne.

Seminarieledare Anne-Lie Sandin /förbundsjurist/ och Sophia Holm /medlemsansvarig/

22 nämndeman deltog i aktiviteten.

REDOGÖRELSE AV AKTIVITETER SOM GENOMFÖRTS UNDER MANDATPERIODEN 2007 - 2010

Årsmötet i februari 2007

Kriminalvårdschef **Britta Långström** informerade om frivårdens arbete och ansökan om fotboja.

(20 nämndemän) Kallelse, smörgåstårter, avtackning

22 maj 2007 Besök på polismyndigheten

Kjell Wedin och Janne Edin Polisinspektörer

Kjell informerade om brottsligheten i Jämtlands Län. Han berättade hur man inom polisen lär ut hur man ska vara observant på missbrukarna.

De vanligaste brotten i länet är

Inbrott (som glädjande nog minskar)

Skadegörelse

Våld utomhus

Narkotikabrott (där ha berättade att de största tillslag som skett har skett via informatörer)

Drogattfylleri (där är polisen i dag mycket duktiga på att se vem som är drogpåverkade)

Han tog även upp problemet med **importsprit** och eventuell **värmestuga, ungdomar på glid** och det **sociala arvets** betydelse.

31 maj 2007 Besök på polismyndigheten

- **Bo Andersson Tekniska roteln.**

Bosse informerad oss hur spaning går till och vad som görs vid ingripanden. Han visade hur DNA-prov tas och hur analyser av provtagningar görs. Hela kvällen gick åt och det var en mycket intressant genomgång vi fick.

Nämndemannating i Örnsköldsvik 28 september 2007

Arne Eskilsson, Bert Nyman och Lillemor Rydow representerade vår förening i Ö-vik.

NRF:s ordförande Lars Lassinanti var föredragande.

Det var en intressant dag där vi pratade om den framtida organisationen som skall tillförsäkras effektivitetsvinster. Det skall även bli en koncentration av rättsväsendet.

Videokonferensutrustning bör främjas i norrland i samband med förhandlingar i domstol.

Det skall bildas samverkansråd i varje län med företrädare för polis, domstol, åklagare, kriminalvården, Tullverket, skatteverket samt företrädare för advokaterna.

Men var finns NÄMNDEMÄNNEN i samverkansrådet??

Man har även diskuterat en mer öppen domarutbildning: Kvalificerade jurister som ej är domarutbildade t ex. advokater och affärsjurister skall kunna anställas som domare. Domarutbildning skall kunna ske i samtliga överrättsområden.

Det är stora fördelar med att rekryteringsunderlaget breddas.

Lassinanti tog informerade även vilka i styrelsen som ansvarade för olika områden. Vårt läns "kontaktombud" hade av sagt sig sitt uppdrag så Lassinanti själv höll i kontakterna med oss.

Vi fick också veta att i landet finns det 8 300 nämndemän men att endast 4 500 är medlemmar i NRF.

Han informerade oss om att det kommer att satsas ytterligare 1,5 miljarder på utbildning och rekrytering av poliser. Man kommer även att se över polisens tjänstgöringsscheman (brott sker mest nattetid)

Man kommer att satsa på utbildning, fortutb. Och Chefsutbildningar.

55 miljarder kommer åklagarmyndigheten till del. Det måste finnas personal som sköter det administrativa.

Satsning kommer att göras på åklagarmyndigheten.

Renodla domarnas roll.

Satsning på brottsoffren. I dag betalas det ut 110 000 kr för brott som begås i nära relation.

Konstaterades också att vittnesstöden gör stor nytta.

Straffskalorna bör ses över. I dag börjar vi alltid längst ned på skalan i stället för mitt i när det ex vis gäller grov misshandel. Brottsbalkens 29 kapitel måste förändras.

Pengar måste också satsas på de vårdande institutionerna.

Nämndemännens arvoden diskuterades också. Minskningen till 250 kr för halvdagsarvode måste bort.

Riksdagsman Bertil Kjellström

Informerade om Norrlandsutredningen (Bert har utredningen) som förespråkar 1 domstol i varje län. Han tror själv att Tingsställena på sikt kommer att försvinna. Men det **kan** även bli 2 domstolar i Västernorrland. Han tror ändå inte att det under de närmaste åren kommer att bli någon ändring

Studiematerial för självstudier eller cirkelverksamhet

Materialet har lämnats/skickats till samtliga nämndemän

Under hösten startades en studiecirkel i Nämndemannaupdraget. Vi höll till i ABF Z lokaler och det var 11 nämndemän som anmälde sig. Cirkels slutfördes i februari 2008.

Föreläsning med Ecpat 23 oktober 2007

Carin Clevesjö jurist och Jenny Nordin, styrelseledamot i Ecpat, informerade om Ecpats arbete och berättade om hur Ecpat kom till och vad de gör. Ecpat Sverige syftar till att försvåra för svenskar som bidrar till den globala barnsexhandeln. Detta görs främst genom opinionsbildning och påverkansarbete gentemot riksdag, regering och andra makthavare. Barnsexturism är ett problem som den svenska regeringen inte tagit på allvar. Hittills har fokus enbart varit trafficking d v s människohandel i sexuella syften där offer förs till Sverige.

Samira Fackreddine (från Östersund) informerade oss om den utbildningen i Ecpat's regi hon deltagit i.

FÖRELÄSNING MED Carl-Göran Svedin 19/1 – 08 (inställd)

*Vi hade lyckats få professor Svedin intresserad att göra ett besök i vår förening men då vi inte är så många togs beslut i styrelsen om att även gå ut till kommunanställda och kringorganisationer och i sista hand allmänheten för att fylla lokalen. Till vår hjälp tog vi ABF som skulle sköta annonsering och inbjudan. Döm om vår förvåning när det vid anmälningstidens utgång visade sig att endast 21 nämndemän och 0 biljetter sålts. Vi hade bokat Gamla Teatern och vi insåg att vi inte kunde "lura" hit Svedin till en jättestor lokal där förmodligen 21 nämndemän "försvunnit" i hörnen. Vi avbokade aktiviteten med sorg i hjärtat. Vi i styrelsen tycker att det var tråkigt för Svedin är omtalat bra som föredragshållare och hans ämne **BARN SOM FAR ILLA** är alltid lika aktuellt. Svedin sitter för övrigt i Ecpats styrelse.*

ÅRSMÖTE 16 februari 2008

Nämndemannaföreningen i Jämtlands Län hade inbjudit Elisabeth Sandler till en föreläsning i ämnet sexuellt utnyttjade barn. Elisabeth är leg. psykoterapeut och har mottagning i Stockholm och Östersund.

Hon utbildar även poliser och åklagare i ämnet sexuellt utnyttjade barn.

Hon uttryckte sin glädje över att få besöka en nämndemannaförening då just nämndemännen har en viktig roll när det gäller bedömningen av sexuellt utsatta och även när vi dömer förövarna av dessa brott

Hon började föreläsningen med att visa en film som grep oss djupt. Filmen handlade om en flicka som utnyttjas sexuellt av en nära anhörig. Vi fick se hur olika personer i hennes omgivning uppträdde och agerade gentemot flickan och även hur polis och åklagare agerade inför förövaren. Det som hände i filmen kan vara och är, en verklighet för många utnyttjade.

Elisabeth Sandler ansåg att utbildning i syfte att ge kunskap om sexuella övergrepp och dess konsekvenser skall vara obligatorisk för alla inom bl a barnomsorg och skola men även inom det sociala området och inom rättsväsendet. Hon ansåg att det var viktigt att sexuellt traumatiserade barn och ungdomar skall erbjudas psykoterapi men även att förövaren erbjuds detsamma. Hon vill att förövaren skall få ett långt fängelsestraff med psykoterapeutisk behandling som gör att han kan återrehabiliteras i samhället.

Hon poängterade hur viktigt det var att specialistkompetens skall finnas hos de som utreder

Barn som utsatts för sexuella övergrepp. Hon ansåg också att just nämndemännens roll är viktig och ifrågasatte varför vi inte hade tillgång till polisutredningar m m.

Efter filmen diskuterades det livligt och frågorna var många. Efter cirka 2 timmars filmföreläsning med efterföljande diskussioner avslutades föreläsningen och Birgitta Sandler avtackades med present och blommor och vi avslutade föreläsningen med kaffe och smörgåstårter.

INFORMATION SMÖTE 16 april 2008 Sven-Martin Eriksson Folksam

Klockan 18.30 samlades 22 medlemmar till en träff nere i Tingsrättens lunchrum. Vi kunde hälsa Sven-Martin Eriksson välkommen till oss. Av honom fick vi veta lite om de försäkringar vi omfattas av. Det är inte många nämndemän som tex. vet att man är försäkrad till och från tjänstgöring i Tingsrätt och Länsrätt + alla andra rätter. Det var en nyttig information.

Samma kväll hade vi även inbjudit **Göran Ingebrand** som berättade lite om läget inom Domstolen när det bl. a gäller balanserna. Det blev även en frågestund och alla verkade nöjda med kvällen när den

var slut. Speciellt roligt var det när Göran Ingebrand sa att han tyckte att det var trevligt med ett så bra samarbete med nämndemannaföreningen.

Studieresa till Rättspsyk 15 maj 2008

Studiebesök på Rättspsyk i Sundsvall. Buss avgick kl 07.00 från Travparkeringen i Östersund för avfärd till Sundsvall. Bussen rattades vant och säkert av Kenneth från Molunds Buss.

Vi gjorde ett "fikastopp" när vi hade ca 5 mil kvar.

Klockan 10.00 "landade" vi utanför Rättspsykiatriska kliniken och togs emot av Bengt Eriksson som även höll i informationen.

Han började med att tala om att det var ca 200 anställda på rättspsyk och av dessa var 70 % män. Han informerade oss också om att antalet psykopater procentuellt är lika stort i alla länder. Han ansåg också att de som var intagna för psykisk vård skall man kunna göra något åt. Man ska kunna påverka dom. Övriga platsar inte på kliniken. I Sverige är det ca 1 400 personer som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

Vidare fick vi veta att allt "skurkeri" som uppdagas är det till 90 % män som är förövare.

En ny lag kommer den 1/9 som bl a innebär att man inte tar in till slutna vård (återintag) och då är det tveksamt om man kan hålla säkerheten mot tredje man. Om detta skall man ha en ordentlig genomgång med socialstyrelsen.

På kliniken finns möjlighet till skolgång för de som har dålig skolunderbyggnad. När det gäller återanpassning beror det på vilken gräns man sätter. På utepatienter har man aldrig fotboja då det skulle vara en ytterligare straffpåföljd. I dagsläget är det få patienter som har psykotiska drag.

Man har haft en testgrupp där halva gruppen bearbetades i socialt beteende och den andra gruppen lämnades utan egentlig åtgärd. Resultatet överraskade då det visade sig att den bearbetade gruppen efter utskrivning gjorde fler och grövre brott.

Patienterna indelas i avdelningar där det finns 12 platser. Man träffas avdelningsvis och aldrig i större grupper.

Behandlingen sker enligt vissa system utefter patientens personlighet. Sköter man sig går det fortare med utslussningen.

Personalgruppen är homogen. Telefoner får användas av patienterna. Datorer likaså.

Personalen är utbildade skötare/undersköterskor med psykiatrisk utbildning samt sjuksköterskor.

Patientkostnad per dygn ligger på 4 300 kr.

Ljustadalens kvinnofängelse 2008 05 15

Efter en god lunch på Brandstationen begav vi oss till Ljustadalens kvinnoanstalt där vi möttes upp av **Robert Edin**

Anstalten är i dag endast avsedd för kvinnor från att ha varit ett blandfängelse med både män och kvinnor. Man kan ta emot upp emot 25 kvinnor som mest.

Det finns 15 fast anställda samt en sköterska på 50 % som dock anses vara för lite. De som sitter inne här har begått sexuella brott, barnadråp m m. På den här anstalten går det att blanda "brotten".

Skötseln av anstalten görs av de intagna både inom och utomhus. Köksavdelningen är schemalagd för de intagna.

Även här finns möjlighet att gå i skola. Olika lärare kommer "utifrån" och de intagna får söka studiebidrag. Grundskoleämnena är dock kostnadsfria. Man har även frigång.

Man förpackar plåster för Cederroths och för det har man 10,80 i timmen. Av detta avsätts 10% till ett speciellt frigivningskonto. Om det behövs får man även hjälp från psykiatrin.

Det saknas staket runt anläggningen. Det anser Robert vara en brist. På senare tid har det dock endast varit en rymning och hon är återbördad till anstalten. De intagna trivs på anstalten och riskerar inte att förlora sin plats genom att rymma från den.

Man har inga egentliga problem med droger då man gör kontinuerliga urinprover på de intagna. Skulle det ändå inträffa är det sjukhuset som avgiftar.

De intagna får ta emot besök dock inga övernattningar, Det finns en övernattningslägenhet där barn kan få bo. Man har liten personalomsättning. 90 % av de intagna kommer aldrig tillbaka till anstalten.

Efter halva strafftiden kan man få utökad frigång med fotboja och de flesta sköter detta alldeles utmärkt.

På anstalten har man ett humanistiskt synsätt. Man kallar alla vid förnamn/Du. Personalen är inte beväpnad. Under åren har det förekommit två hot mot personalen och en gång har handfängsel behövt användas.

Snittåldern på de intagna är 38 år och snittid i fängelset cirka 12-13 månader.

Man anser att man lyckats med återinpassningen i samhället då det inte är många som återgår i brottslighet.

En mycket bra genomgång som kanske blev för kort men vi var tvungna att bryta för återresa till Östersund.

Föreläsning Ulf Hjerpe Brottsoffermyndigheten 1 oktober 2008

Onsdagen den 1 oktober hade nämndemannaföreningen kallat till ett informationsmöte där man inbjudit Ulf Hjerpe från Brottsoffermyndigheten i Umeå som föreläsare. Ett fyrtiotal nämndemän och inbjudna från kvinnojouren, brottsofferjouren och vittnesstödet hade mött upp i Tingsrättens lunchrum.

Ulf Hjerpe presenterade sig och berättade att han var jurist och även projektledare för rättegångsskolan på webben. Brottsoffermyndigheten finns i Umeå och är en rikstäckande myndighet. Myndigheten arbetar för att främja alla brottsoffers rättigheter och uppmärksamma deras behov och intressen. Att utsättas för brott medför ofta en mängd känslomässiga reaktioner. Förutom dessa psykiska effekter kan brottet också medföra fysiska skador och ekonomiska förluster.

Ulf berättade att det kommer in drygt 10 000 ansökningar/år. Under 2007 betalades det ut

117 miljoner kronor av skattemedel. Av detta belopp återbetalas ca 25 miljoner årligen av de skadeståndsskyldiga. Förutsättning för brottsskadeersättning är att man fått en skada till följd av brott och att brottet skall vara polisanmält. Man måste också ansöka inom 2 år efter det rättsliga förfarandet avslutats.

Han informerade även om reglerna för ersättning för personskada och ersättningens storlek som grundar sig på gärningen i sig, offrets utsatthet, relation till gärningsmannen, brottsplatsen (eget hem eller..) och eget uppträdande. Han poängterade att ersättning alltid skall bedömas objektivt. Han berörde även brottsskadeersättning till barn som bevittnat våld och de bevissvårigheter som kan uppkomma..

Ulf Hjerpe avslutade med att uttrycka sin glädje över att nämndemannaföreningen inbjudit kvinnojour, vittnesstöd och brottsofferjour till det här mötet och avslutade med att tacka för sig. Därefter serverades kaffe och det inmundigades en mycket välsmakande smörgåstårta.

föreläsning av Kjell Wedin Årsmötet 2009 03 10 +

Till nämndemannaföreningens årsmöte hade inbjudits Poliskommissarie Kjell Wedin och chefen för Tings- och Länsrätten.

Kjell Wedin fick inleda och han pratade om hur det står till med brottsligheten i Jämtlands Län. Han gick bland annat in på prognos och utfall när det gäller skadegörelse under 2008 och visade på statistik. När det gäller misshandel påpekade han att man ligger långt under statistiken. I Åre bl a är misshandelsanmälningarna säsongbetonade (vintertid) och detta gäller även Storsjöran.

Kjell Wedin kom även in på narkotikatillgången i Östersund och konstaterade att bruket av metamfetaminet inte är så utbredd i Östersund. Däremot är hasch, amfetamin, och bensodiazopiner vanligt förekommande. Kokain förekommer i ytterst små mängder och då företrädesvis i Åre företrädesvis under vintersäsongen. Under förra året beslagtogs 100 kg amfetamin i Södra Sverige och det märktes genast på tillgången av amfetamin i Östersund.

Han berörde även bostadsinbrotten som ofta blir det som finansierar handeln med droger. Det man stjälar är guld eller pengar. Man släpar idag inte iväg med stora TV-apparater eller annat skrymmande gods.

Han berörde även stölden av 30 ton kopparkabel och nämnde även något om kriminella organisationer med kopplingar i Jämtland.

Vi kunde lyssnat hur länge som helst på Kjell men till slut blev han avtackad med en tulpanbukett.

Göran Ingebrand, chef för Tings- och Länsrätt i Östersund, informerade oss om att Länsrätten står inför en förändrad organisation. Förslag finns på att Länsrätten i Östersund kommer att läggas ned. Proppen läggs i veckan och beslut om detta kommer att tas i höst. Riksdagsledamoten, Marie Nordén, kommer upp till Östersund för att informera om utredningen.

Göran slog även ett slag för Förtroendeutredningen. Utredningen går ut på att öka förtroendet för domstolarna som för övrigt är dåliga på att synas i media.

Han visade även på statistik över avgjorda mål i tings- och länsrätt och vi fick veta att 75 % av målen avgjordes inom 5 månader.

Även Göran avtackades, efter sitt anförande, med en bukett blommor.

Efter kaffe/te och smörgåstårter vidtogs de sedvanliga årsmötesförhandlingarna. Styrelsen fick ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar och omvaldes i sin helhet för nästkommande period.

Studiebesök på Hasselakollektivet 20090505

Föreningen har genomfört en studieresa till Hasselakollektivet. Vi startade resan från Travparkeringen den 6 maj och vi var ca 23 nämndemän som hörsammat inbjudan.

Vi anlände till Hassela vid 11.30-tiden och togs emot av Kent Engström och Patrik som för övrigt var medlemmare på kollektivet. Dom gav oss en kort historik om Hasselakollektivet som ligger vidunderligt vackert i byn Hassela i Hälsingland.

Vi fick veta att det var K-A Westerberg, som tillsammans med sin familj, grundade det första kollektivet i byn Hassela. Han insåg att något måste göras när en hel generation av ungdomar höll på att fastna i drogträsket. Det var startskottet för det som skulle bli Hasselarörelsen.

Innan lunchen fick vi en rundvandring i kringbyggnaderna och vi kunde konstatera att man i kollektivet lade stor vikt vid friluftsliv. Man hade även en golfbana som ungdomarna hjälpte till och skötte. I sommar kommer man även att ha en del hästar på kollektivet. Personalen arbetar 2 veckor och är lediga 2 veckor och när de arbetar gör dom det dygnet runt. Personalen bor alltså på anläggningen tillsammans med ungdomarna. Man är sk "medlemmare".

Under högkonjunkturen var behandlingstiden upp till 3 år. I dag är den 6 månader plus att man hela tiden måste göra uppföljningar. Man kartlägger ungdomarna och många har en diagnos men få är ordentligt utredda. Alla barn/ungdomar kan tas emot utom de som är psykiskt sjuka.

Man använder sig också av 12-stepsprogrammet och även Maslows trappa där den primära idén innebär att behoven på en lägre nivå måste vara tillfredsställda innan högre mål kan bli viktiga för individen.

De fem behoven/faserna indelas i kroppsliga behov, trygghetsbehov, behov av gemenskap och tillgivenhet, behov av uppskattning samt behov av självförverkligande

Huvudpoängen i modellen är att när bestämda behov tillfredsställts dyker nya upp. Det handlar inte om att växla upp från den ena nivån till den andra men teorin understryker att det sker en gradvis övergång mellan nivåerna och att enskilda människor kan fastna på bestämda nivåer.

Sedan februari 2008 drivet kollektivet en egen kommunal Resursskola enligt ett avtal med Nordanstigs kommun. Man kan redan från första veckan erbjuda eleverna skola både för studier på grundskole- och gymnasienivå med egna lärare.

Vi fick även stifta bekantskap med två av ungdomarna som på ett avslappnat sätt berättade om "sin resa" som utmynnade i behandlingen på Hasselakollektivet.

Vi avslutade dagen med ett besök på Bäckarängs gård som är den första fasen. Där får ungdomarna tid att lära känna personalen på Hassela samtidigt som det görs läkarundersökningar och upprättas behandlingsplaner och görs regelbundna drogtestar. Ungdomarna ges också möjlighet att gå i skola från dag 1.

Avslutningsvis bjöds vi på kaffe och nybakad kaka och efter det embarkerade vi bussen för hemfärd till Östersund. En dag fylld av upplevelser som även gav oss en hel del att fundera på.

STUDIEBESÖK PÅ POLISEN 23/9 och 30/9 2009

Under två kvällar, 23 och 30 september – 09 genomförde vi studiebesök på nya "blåljusmyndigheten". . Polisen kunde endast ta emot 10 personer i varje grupp då man ansåg att större grupper inte skulle fungera med det upplägg dom hade på presentationen av myndigheten. Det var först till kvarn som gällde och båda grupperna blev ganska snart fyllda men på grund av sjukdom (förkylningar) blev det tyvärr endast 5 stycken vid det sista studiebesöket.

Det var ganska synd då det var en mycket intressant presentation av blåljusmyndigheten som för övrigt är ensamma i Sverige om att ha samlat samtliga myndigheter inom samma tak. Polis, brandkår, åklagare, Hälsocentral mm

Studiebesök på behandlingshemmet Vemyra 5 november 2009

Torsdagen den 5 november äntades en buss på Travparkeringen av 21 nämndemän för vidare resa till Vemyra som är en jourinstitution för flickor som är intagna och omhändertagna enligt LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) eller enligt Socialtjänstlagen. Här vårdas också flickor som dömts till slutna ungdomsvård enligt LSU.

Vid framkomsten möttes vi av Birgit Gradin och Lage Eriksson som hälsade oss välkomna. Vi fick sedan en utomordentlig redogörelse för hur det fungerar på Vemyra där målgruppen är främst flickor mellan 13 och 21 år med svåra psykosociala problem i kombination med psykiska störningar..

När ett barn eller en ungdom placeras inom SiS (statens institutionsstyrelse) har den kommunala socialtjänsten tidigare oftast prövat en mängd olika insatser. Det handlar om bland annat placeringar i familjehem och på kommunala eller privata institutioner. Behandlingshemmet har som mål att minska flickornas självhat och stärka deras självbild. Omhändertagandet och omvårdnaden kännetecknas av en fast och tydlig trygghet i kombination med ödmjukhet och värme. Tyngdpunkten i behandlingsarbetet är en professionell relation mellan de vuxna och ungdomarna. Flickorna lämnas aldrig ensamma utan har alltid sällskap med sin vårdare. En del av flickorna klarar inte ens av att vara med andra ungdomar. Man vet inte hur man skall förhålla sig i samhällsliga funktioner. På behandlingshemmet används aldrig isoleringsrum. I behandlingen används tre program: skol-, trä- och textilprogram. Undervisningen i de tre programmen utgår från den enskilda flickans särskilda behov och utgångspunkten är att alla ska lyckas med det de gör. Ju mer stöd flickorna behöver desto närmare står läraren - men utan att göra jobbet åt flickan. Förutom behandlingsassistenter finns sjuksköterska, psykolog, lärare, yrkeslärare samt regelbunden tillgång till konsulterande psykiater. Personalen får handledning och man hjälper varandra i personliga krissituationer som uppkommit genom arbetet. Vi fick också veta att upptagningsområdet är hela Sverige och att ungdomshemmet betecknas som en jourinstitution. Efter ca 2 timmars information och kaffe med dopp var vi redo för hemfärd igen och vi landade på travparkeringen ca 17.00 och tyckte att vi tagit del av en utmärkt information om Vemyra.

Studieresa till Fängelseanstalten Saltvik 15/4 2010

Den 15 april avgick bussen, lastade med nämndemän, till Härnösand för ett studiebesök på fängelseanstalten Saltvik.

Innan vi anlände till vårt mål intog vi lunch på Vårsta diakonigård alldeles vid infarten till Härnösand.

När vi kom fram till Saltvik blev vi mötta av personal som lotsade oss genom stora grindar. Vi blev fräntagna våra leg som vi dock skulle återfå när vi skulle lämna anstalten. Väl inne bakom anstaltens grindar rådde samma försiktighet och det var totalt förbud mot fotografering inom området.

Saltvik, som kommer att tas i bruk successivt under 2010 och den utbyggda anstalten kommer då, tillsammans med häktesplatserna, att få totalt 191 platser.

Av dessa kommer 24 av anstaltsplatserna att inrymmas i säkerhetsfängelset den s k superbunkern som är ett fängelse i fängelset Man kan lugnt säga att en sluten värld har blivit slutnare. Tillsammans med Kumla och Hall kommer bunkern att hålla Sveriges farligaste brottslingar.

Varje intern på säkerhetsenheten kostar runt 5.000 kronor per dygn att jämföras med "normala" fångar där kostnaderna beräknas uppgå till ca 2.500 kr. Den höga kostnaden på den nya säkerhetsenheten beror främst på personalstyrkan då varje intern kommer att övervakas av två personer från Kriminalvården. Kostnaden för hela anläggningen är fram till i dag 1,6 miljarder.

230-250 anställda kommer att jobba på anstalten, vilket betyder en nyrekrytering av 150 personer.

De "vanliga" anstaltsplatserna kommer att byggas i säkerhetsklass C (normal säkerhetsklass). Som kuriosas kan nämnas att man ex.vis använt 18 mil elledningar.

För den som sitter i fängelse är deltagande i någon form av sysselsättning en skyldighet. På Saltvik kan man få arbeta i mekanisk verkstad och med att packa plåster. Man kan tjäna upp till ca 350 kr/vecka.

Vi var uppdelade i 3 grupper och vandrade runt i korridorerna på jobbiga stenhårda golv. Man kan nog säga att det var med viss lättnad man kunde gå därifrån som en fri människa. Varenda dörr man gick igenom öppnades med kort. På varje avdelning, bakom säkerhetsrutor, skall det sitta vaktpersonal med fullkomlig koll på vad som skedde utanför cellerna. Man fick en underlig känsla i kroppen och man kände sig lättad när man slutligen gick genom den höga, tunga grinden mot bussen för färd hemåt.

16 oktober 2010 Seminarium med RTP

Detta seminarium skall syfta på att ge deltagarna en djupare kunskap om RTP:s skadegrupper och de problem som dessa innebär för den enskilde i domstolsprocessen både i förvaltnings- och civil domstol

Seminariet började med lunch kl 11.30. Sen gick programmet och syftet med seminariet igenom och det gjordes en presentation av seminarieledarna och deltagarna

Vi fick information om skador efter trafikolycka/olycksfall eller misshandel. Skador såsom Whiplash, traumatisk hjärnskada och ryggmärgsskada.

Vi informerades också om advokat-, jurist-ombudsrollen samt rättsskydd och rättshjälp. Efter det blev det gruppdiskussioner utifrån de frågor som rörde dagens ämne.

Seminarieledare Anne-Lie Sandin /förbundsjurist/ och Sophia Holm /medlemsansvarig/

22 nämndeman deltog i aktiviteten.

STUDIERESA

Jämtlands Läns Nämndemannaförening har den 15 maj gjort ett Studiebesök på Rättspsyk samt ett besök på Kriminalvårdsanstalten Ljustadalen i Sundsvall.

Buss avgick kl 07.00 från Travparkeringen i Östersund för avfärd till Sundsvall. Till resan hade 27 medlemmar anmält sig.

Klockan 10.00 "landade" vi utanför Rättspsykiatriska kliniken och togs emot av Bengt Eriksson som även höll i informationen.

Han började med att tala om att det var ca 200 anställda på rättspsyk och av dessa var 70% män. Han informerade oss också om att antalet psykopater procentuellt är lika stort i alla länder. Han ansåg också att de som var intagna för psykisk vård skall man kunna göra något åt. Man ska kunna påverka dom. Övriga platsar inte på kliniken. I Sverige är det ca 1 400 personer som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

Vidare fick vi veta att av allt "skurkeri" som uppdagas är det till 90% män som är förövare.

På kliniken finns möjlighet till skolgång för de som har dålig skolunderbyggnad.

Man har även arbetat med en testgrupp där halva gruppen bearbetades i socialt beteende och den andra gruppen lämnades utan egentlig åtgärd. Resultatet överraskade då det visade sig att den bearbetade gruppen efter utskrivning gjorde fler och grövre brott.

Behandlingen sker enligt vissa system utefter patientens personlighet. Sköter man sig går det fortare med utslussningen.

Personalgruppen är homogen. Telefoner får användas av patienterna. Datorer likaså.

Personalen är utbildade skötare/undersköterskor med psykiatrisk utbildning samt sjuksköterskor.

Patientkostnad per dygn ligger på 4 300 kr.

Ljustadalens kvinnofängelse

Efter en god lunch på Brandstationen begav vi oss till Ljustadalens kva där vi möttes upp av **Robert Edin**

Anstalten är i dag endast avsedd för kvinnor från att ha varit ett blandfängelse med både män och kvinnor. Man kan ta emot upp emot 25 kvinnor som mest.

Det finns 15 fast anställda samt en sköterska på 50% som dock anses vara för lite. De som sitter inne här har begått sexuella brott, barnadråp m m. På den här anstalten går det att blanda "brotten".

Skötseln av anstalten görs av de intagna både inom och utomhus. Köksavdelningen är schemalagd för de intagna.

Även här finns möjlighet att gå i skola. Olika lärare kommer "utifrån" och de intagna får söka studiebidrag. Grundskoleämnena är dock kostnadsfria. Man har även frigång.

Man förpackar plåster för Cederroths och för det har man 10,80 i timmen. Av detta avsätts 10% till ett speciellt frigivningskonto. Om det behövs får man även hjälp från psykiatrin.

Det saknas staket runt anläggningen. Det anser Robert vara en brist. På senare tid har det dock endast varit en rymning och hon är återbördad till anstalten. De intagna trivs på anstalten och riskerar inte att förlora sin plats genom att rymma från den.

Man har inga egentliga problem med droger då man gör kontinuerliga urinprover på de intagna. Skulle det ändå inträffa är det sjukhuset som avgiftar.

De intagna får ta emot besök dock inga övernattningar, Det finns en övernattningslägenhet där barn kan få bo. Man har liten personalomsättning. 90% av de intagna kommer aldrig tillbaka till anstalten.

Efter halva strafftiden kan man få utökad frigång med fotboja och de flesta sköter detta alldeles utmärkt.

På anstalten har man ett humanistiskt synsätt. Man kallar alla vid förnamn/Du.

Personalen är inte beväpnad. Under åren har det förekommit två hot mot personalen och en gång har handfängsel behövt användas.

Snittåldern på de intagna är 38 år och snittid i fängelset cirka 12-13 månader.

Man anser att man lyckats med återanpassningen i samhället då det inte är många som återgår i brottslighet.

Vi fick en mycket bra genomgång som kanske blev för kort men vi var tyvärr tvingade att bryta för återresa till Östersund. Annars hade vi kanske varit kvar än och det vore kanske mindre bra.

Lillemor Rydow

Ordf. Jämtlands Läns Nämndemannaförening

UTBILDNINGSDAG

Nämndemannaföreningen har, i samarbete med Stiftelsen Tryggare Sverige, nöjet att inbjuda alla nämndemän till en utbildning i

"Minnespsykologi och brottsdrabbades reaktioner"

TID Lördagen den 25 februari 2012 från 09.30

PLATS Grand Hotell Clarion i Östersund

Leg. Psykolog Peter Strandell från Stiftelsen "Tryggare Sverige" kommer bl a att behandla följande frågeställningar :

Hur ser minnets grundläggande funktioner ut?

Hur påverkas minnet av stark känslomässig stress?

Hur kan man tolka förändringar i drabbades utsagor över tid?

Hur fungerar minnet hos små barn?

Varför skuldbelägger den drabbade sig själv för det inträffade?

Tidsprogram för utbildningen

09.30 – 10.00 Registrering, Förmiddagsfikabuffé

10.00 – 12.00 Föreläsning

12.00 – 13.00 LUNCH

13.00 – 15.30 Föreläsning

15.30 ca Kaffe Avslutning

Anmälan till Bert Nyman Nämndemannaföreningen senast 15 februari 2012
telefon 063-803 26, 070-532 21 31 el mejl: bert.nyman@comhem.se Deltagaravgift
emotses senast 15/2 på Pg 411 54 96 – 4

P.s. Medlemmar betalar ingen avgift. Icke medlemmar betalar vad ett medlemskap kostar och är sedan att betraktas som medlemmar.

VÄLKOMNA!